

Normen

voor bevordering naar
het volgende leerjaar

Havo

2026-2027

DE HEEMGAARD
CHR. SCHOLENGEMEENSCHAP
ATHENEUM | HAVO | MAVO

Inleiding

Binnen de Havo-afdeling bereiden wij de leerlingen voor op het HBO, terwijl ook een weg naar het Atheneum (opstroom) mogelijk moet blijven.

Bij de becijfering wordt rekening gehouden met beide mogelijkheden. Dit houdt in, dat er een verantwoorde balans gevonden moet worden tussen de theoretische benadering (Atheneum) en een meer praktische (HBO). Bij de meeste vakken zal er daarom gestreefd worden naar een praktische en een theoretische component bij het tot stand komen van een eindcijfer.

Wat we erg belangrijk vinden, is een geleidelijke opbouw op het gebied van de moeilijkheidsgraad, het tempo en de planning. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de docenten.

De drie genoemde gebieden zijn tevens verbonden met de mate van zelfstandigheid waarin de leerling kan opereren. In de loop van de schoolcarrière van de leerling is het van belang, dat hij leert zelf het initiatief te nemen. De overstap naar het HBO dan wel het Atheneum zal dan soepel kunnen verlopen.

Voor een Havo-leerling zijn een aantal kenmerken geformuleerd:

- De leerling is in staat om in toenemende mate zelfstandig te werken.
- De leerling kan de geleerde stof toepassen in een concrete situatie en verbanden leggen met andere gebieden.
- De leerling heeft overzicht over datgene wat van hem gevraagd wordt.
- De leerling kan logisch redeneren.
- De leerling kan reflecteren op zijn eigen handelen.
- De leerling is in staat goed samen te werken.
- De leerling kan zich inleven in verschillende situaties.

Bij de bevorderingsvergadering zal een leerling naast de cijfers beoordeeld worden op de hierboven vermelde kenmerken, zijn werkhouding en het perspectief voor de juiste vervolgroute.

Basisregels

Hieronder staan de regels die gelden voor de overgang (bevordering) naar een volgend leerjaar binnen de verschillende afdelingen op De Heemgaard.

1 Bevordering bij een volledig rapport

Dit betekent dat een leerling alleen bevorderd kan worden als alle cijfers op het rapport zijn vastgesteld en als er geen 'gaten' voor bepaalde vakken zijn. Wel kan het zo zijn dat het rapport door bijv. langdurige ziekte onvolledig is. In dat geval spreken we van 'overmacht' en zullen we het rapport in dat licht beoordelen.

2 Weging van de vakken

We hechten aan alle vakken evenveel waarde, maar houden bij de bevordering rekening met de kernvakken: Nederlands, Engels en wiskunde. Deze vakken spelen bij de slaag/zakregeling een bijzondere rol. Wettelijk mag een examenkandidaat voor deze vakken op de eindlijst maximaal één 5 hebben om te kunnen slagen (zie 7). Een wettelijk andere berekening heeft het combinatiecijfer (zie H4/5). Een bijzondere positie heeft het vak bewegingsonderwijs: Voor dit vak ontvangen de leerlingen in klas 2 en 3 een aparte rapportage. Hierin staat een indicatie van de vorderingen van de leerlingen, maar het vak telt als zodanig niet mee voor de tekortregeling (zie 3).

Alle leerlingen volgen in de eerste en tweede klas een PLUS-route. (Kunst en Cultuur of Sport en Bewegen of Natuur en Techniek). De waarderingen voor de PLUS-route en voor het vak CCV worden aangeduid met O (=onvoldoende), V (=voldoende) of G (=goed). Net als bij bewegingsonderwijs telt de PLUS-route niet mee voor de tekortregeling, maar bij de bespreking in de overgangsvergadering kan de waardering wel betrokken worden.

3 Aantal tekorten

Het uitgangspunt voor alle beslissingen die worden genomen in de overgangsvergadering, is het aantal tekorten dat de leerling heeft.

a) Voor klas 1 t/m 3:

1x het cijfer 5	= 1 tekort
1x het cijfer 4	= 2 tekorten
1x het cijfer 3 of lager	= 3 tekorten

b) Voor klas 4

Het uitgangspunt voor alle beslissingen die worden genomen in de overgangsvergadering, is het aantal tekorten dat de leerling heeft. Hierbij wordt een afgeleide van de slaag/zak regeling gehanteerd (zie schema).

De tekorten worden beoordeeld met behulp van hele getallen. Daarbij geldt de $\frac{1}{2}$ als grens. Dat betekent dat onder de $\frac{1}{2}$ naar beneden wordt afgerond en $\frac{1}{2}$ of hoger wordt naar boven afgerond. Voorbeelden: 7,52 wordt 8; 7,48 wordt 7.

In de cijferlijsten en op het rapport staan de cijfers in 1 decimaal. Die zijn afgekapt zodat bij afronding op helen geen misverstanden ontstaan 7,52 wordt 7,5 (afgekapt) en wordt geïnterpreteerd als 8. Een 7,48 wordt 7,4 (afgekapt) en wordt geïnterpreteerd als 7.

Voor havo-4 volgt uit het examenreglement wel een tweetrapsafronding: 7,48 wordt 7,5 en mag worden gelezen als 8.

4 In de overgangsvergadering is er sprake van drie mogelijkheden:

1. bevorderd naar het volgende leerjaar;
2. afgewezen voor het volgende leerjaar;
3. in bespreking. De uitslag van die bespreking kan zijn:
 - bevordering
 - bevordering naar een andere afdeling
 - toelating voor één schooljaar (zie tabel H3 naar H4)
 - Afwijzing

5 Een leerling die plaatsneemt in een bepaald leerjaar, doet dit in principe voor het hele cursusjaar.

6 Elke leerling kan buiten de bevorderingsnormen om in bespreking worden genomen.

7 Een leerling komt altijd in bespreking als hij twee tekorten in de kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde) heeft.

8 Indien een leerling voor de tweede maal niet bevorderd kan worden binnen twee opeenvolgende jaren in dezelfde afdeling van de onderbouw van de school, volgt in principe uitschrijving van de leerling voor die afdeling. Daarbij geldt dat de To-havo brugklas tot de afdeling Havo wordt gerekend en de A/H brugklas tot de afdeling Atheneum.

9 Voor de berekening van het gemiddelde wordt uitgegaan van de onafgeronde cijfers, dus op één decimaal.

BEVORDERINGSOVERZICHT

	bevorderd	afgewezen	in bespreking
To-havo naar M2	een gemiddelde lager dan 6,7 en maximaal 2 tekorten	5 of meer tekorten	3 tekorten 4 tekorten
Voor de vakken, die gebruik maken van de waarderingen "O" (onvoldoende), "V" (voldoende) en "G" (goed) geldt, dat een leerling die een "O" heeft, in bespreking komt.			

	bevorderd	afgewezen	in bespreking
To-havo naar H2	een gemiddelde van 7,5 of hoger en maximaal 2 tekorten	5 of meer tekorten	een gemiddelde van alle cijfers tussen $\geq 6,7$ en $< 7,5$
Voor de vakken, die gebruik maken van de waarderingen "O" (onvoldoende), "V" (voldoende) en "G" (goed) geldt, dat een leerling die een "O" heeft, in bespreking komt.			

Algemeen:

Alle docenten die lesgeven aan een To-havo brugklas geven bij de eindcijfers tevens een advies voor H of M aan. Dit advies is uitsluitend gebaseerd op de vooruitzichten voor het eigen vak. Bij deze advisering wordt ook uitdrukkelijk gelet op de afdelingsspecifieke leerling kenmerken.

Bij het bepalen van het totale gemiddelde in de brugklas wordt uitgegaan van de onafgeronde gemiddelden van de vakken.

Indien 75% of meer H-advies:

toelaatbaar tot H2

Indien 25% of minder H-advies:

plaatsing in M2

	bevorderd	afgewezen	in bespreking
H2 naar H3	een gemiddelde van $\geq 6,4$ en maximaal 2 tekorten	- een gemiddelde van $< 6,4$ en 3 of meer tekorten - 4 tekorten of meer	- een gemiddelde van $< 6,4$ en 1 of 2 tekorten - een gemiddelde van $\geq 6,4$ en 3 tekorten
Voor de vakken, die gebruik maken van de waarderingen "O" (onvoldoende), "V" (voldoende) en "G" (goed) geldt, dat een leerling die een "O" heeft, in bespreking komt.			

	bevorderd	afgewezen	in bespreking
H2 naar M3	Alle onvoldoendes worden met één punt verhoogd, daarna worden dezelfde normen toegepast als bij de overgang naar H3. Voorafgaande aan de overgangsvergadering moet er contact zijn geweest tussen de leerling en de decaan van de Mavo om voor bevordering naar Mavo 3 in aanmerking te komen. Deze overstap kan alleen plaatsvinden met een positief advies van de meerderheid van de lesgevende docenten.		
Voor de vakken, die gebruik maken van de waarderingen "O" (onvoldoende), "V" (voldoende) en "G" (goed) geldt, dat een leerling die een "O" heeft, in bespreking komt.			

	bevorderd	afgewezen	in bespreking
H3 naar H4	een gemiddelde van $\geq 6,0$ en maximaal 2 tekorten	- een gemiddelde van $<6,0$ en 3 of meer tekorten - 5 tekorten of meer	- een gemiddelde van $<6,0$ en 1 of 2 tekorten - een gemiddelde van $\geq 6,0$ en 3 of 4 tekorten
	- Maatschappelijke stage van 15 klokuren moet zijn afgerond. - Als een leerling in de onderbouw heeft gedoubleerd, kan de deelvergadering besluiten, dat hij slechts éénmaal in klas 4 mag plaatsnemen. - Voor de vakken, die gebruik maken van de waarderingen "O" (onvoldoende), "V" (voldoende) en "G" (goed) geldt, dat een leerling die een "O" heeft, in bespreking komt. - We passen de bevorderingsnormen toe op het volledige vakkenpakket van havo 3 (periode 1 t/m 4, de afgesloten en niet afgesloten vakken) - Het gemiddelde wordt berekend door alle cijfers te middelen m.u.v. de vakken die gewaardeerd worden met een "O", "V" en/of "G". Let op! Het gemiddelde cijfer dat in Somtoday wordt getoond, is niet conform het bovenstaande berekend. Wij hanteren het gemiddelde zoals hierboven beschreven is en berekend moet worden.		

	bevorderd	afgewezen	in bespreking
H3 naar M4	- Alle onvoldoendes worden met één punt verhoogd. Op basis daarvan vindt de bespreking plaats in het docententeam (in maart). - Deze overstap kan alleen plaatsvinden met een positief advies van de meerderheid van de lesgevende docenten tijdens de overgangsvergadering. - Het overstaptraject start in de vierde periode. - Maatschappelijke stage van 15 klokuren moet zijn afgerond. - Voor de vakken, die gebruik maken van de waarderingen "O" (onvoldoende), "V" (voldoende) en "G" (goed) geldt, dat een leerling die een "O" heeft, in bespreking komt.		

	bevorderd	afgewezen	in bespreking
H4 naar H5	voldoen aan de slaag/zakregeling en het gemiddelde cijfer $\geq 6,0^1$	niet voldoen aan de slaag/zakregeling, noch aan de eisen voor bespreking	- bij verhoging van één eindcijfer met één punt voldoen aan de slaag/zakregeling Of - voldoen aan de slaag/zakregeling maar het gemiddelde cijfer $< 6,0$

¹ Hierbij telt het combinatiecijfer mee en niet de afzonderlijke vakken daarvan. Het combinatiecijfer (zie slaag/zakregeling) wordt berekend door de op helen afgeronde cijfers van de vakken te middelen op 1 decimaal. Kunst algemeen en beeldende vormgeving vormen samen 1 cijfer.
Let op! Het gemiddelde cijfer dat in Somtoday wordt getoond, is niet conform het bovenstaande berekend. Wij hanteren het gemiddelde zoals hierboven beschreven is en berekend moet worden.

Slaag/zak regeling

Een examenkandidaat is geslaagd als:

- het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers tenminste 5,5 is;
- hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A of B als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor een ander vak dan wel hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
- hij onverminderd onderdeel b:
 - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald.
 - voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer is behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt;
 - voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer is behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt;
 - voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt;
- hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
- hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijke deel van elk profiel, de kwalificatie "voldoende" of "goed" heeft behaald.

Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak: Godsdienst, maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk, waarbij het profielwerkstuk in havo 5 wordt afgesloten.

Voor havo 4 geldt dat de eerste drie vakken als het zogenaamde combinatiecijfer meetellen.

versie september 2026

instemming MR, 23 september 2026